

TUZAKLAR İLE AKDENİZ MEYVE SİNEĞİ KONTROLÜ

Meyve ağaçlarımızda meyvelerin oluşmaya başladığı ve bununla birlikte meyve sineği 'in her yıl olduğu gibi görünmeye başladığı mevsim yaklaşmaktadır, bu nedenle meyve sineğini biraz daha tanıyacak ve meyve bahçemizde ekolojik olarak nasıl savaşaçağımızı göreceğiz.

MEYVE SİNEĞİNİ TANIYALIM

Meyve sineği, taş çekirdekli meyve, elma, armut kavun gibi çekirdekli meyveler, tropik meyveler, narenciyeye kesinlikle yumurtalarını bırakabileceği hemen hemen her meyveye saldıran çok iştahlı bir çift kanatlı sinektir. Bölgemizde onüç kadar ulaşabilen yıllık jenerasyonu bulunmaktadır. İklim ilerledikçe yerleşim yerlerindeki sayısı artmakta ve genel olarak yazın sonlarına doğru sineğin baskısı daha yüksek olmaktadır. Meyve sineği sert soğuklara dayanamaz. Bu nedenle her kış bir çok sinek ölmektedir, soğuk iklimli bölgelerde ise tamamı ortadan yok olmaktadır. Böylelikle kış mevsiminin daha yumuşak geçtiği bölgelerde ve ilkbahar geldiğinde yeniden bütün bölgelerde kolonileşmeye başlarlar ve bu sinekler kilometreler boyunca uçarlar, kuzeye doğru bütün toprakları kaplayacak şekilde koloniler kurarlar.

Bahçe tarımında meyve ağaçlarımızda bu tür felaketlerle savaşmanın en iyi yolu kitlesel yakalama tuzakları veya ev tuzaklarıdır. Bunun için ilk tavsiye, arazimizdeki ilk meyve sineği topluluklarının gelişiminin tespit edilmesi için monitörlü tuzaklara sahip olmaktır. Küçük tarlalarda bir tuzak yeterlidir, nasıl hareket edeceğimizi veya etmeyeceğimizi gözlemleriz ya da izleriz. Büyük tarlalarda 10 dönüme 1 ile 3 tuzağa ihtiyaç duyabiliriz. Tespit ettiğimizde, meyvenin ısırılmasını engellemek için meyve bahçelerini korumak zorundayız ve bu olgunlaşmaya yaklaştığında yapılır. Bir çok meyve türü bulunan meyve bahçemiz olursa, bütün meyveler aynı zamanda olgunlaşmadığından dolayı her meyve olgunlaşırken meyve bahçemizde tuzağa sahip olmalıyız.

Tuzaklar hareket ettirilebildiğinden dolayı, bir meyve bahçesinin bütün meyveleri toplandığında, olgunlaşmakta olan bir sonraki türe tuzakları hareket ettirebiliriz. Böylelikle tuzaklardan daha fazla istifade edebilir ve sayısını azaltabiliriz. Fakat meyvenin toplanmasından önce minimum bir veya bir buçuk ay boyunca kurulmuş tuzaklara sahip olunmasının tavsiye edildiğini göz önünde bulundurmalıyız.

TUZAKLAR NASIL ÇALIŞIR?

Sıvı protein tabanında ilgi çekiciler(feromon) kullanarak tuzakları kendimiz kurabiliriz. Oripe türü serisi tuzak biçimi (Ağızlı 1,5 Litrelik tipik şişe). Sinekleri yakalar fakat hepsinde etkili değildir. En iyi sonuç veren tuzaklar amonyaklı asetat katı feromona sahip profesyonel sinek tuzaklarıdır. Bu sinek tuzakları iç kısmında insektisit sürülmüş şeffaf bir kapak ile birlikte gelir. Sinek tuzağa girdikten sonra ışığa doğru çıkar, kapaktaki insektisit ile temas eder ve ölür. Tek kullanımlık (her mevsimde tamamen yenilenen) meyve sineği tuzakları ve sadece kapağı ve ilgi çekicisi yenilenen daha uzun süreli kitlesel yakalama için sinek yakalayıcılar bulunmaktadır. Tabanı çeşitli mevsimlerde yeniden kullanılmaktadır.

Ağızlar feromonun yayılmasını maksimize etmek ve diğer sinekler ile faydalı böceklerin girişini mimimize etmek için tasarlanmıştır. Ayrıca tamamen sarı oluşuyla besleyici ilgi çekiciye eklenen etkili sarı renk bir cazibe yaratır.

Bu tuzakların diğer bir avantajı da kuru feromon kullanılmasıdır, bununla yeniden sıvı koymak gerekmez ve 4-5 ay boyunca dayanır, bütün meyve sezonu süresince ihtiyacımızı giderir. Bir sonraki mevsim için tekrar tedarik edilinceye kadar tek kullanımlık sinek yakalayıcıların da yerlerinde bırakılması tavsiye olunur. Böylece bütün yıl boyunca sinek yakalamaya ve toplulukları daha iyi kontrol altına almaya devam ederiz.

Tuzaklarla erkek ve dişiler yakalanır (cazibenin feromonlar nedeniye olmadığını kaydediniz, **beslenme ile ilgilidir** ve herkesin yemek yemeye ihtiyacı vardır...) fakat her zaman dişi sinekler oldukça fazla oranda yakalanır. Niçin? Çünkü dişiler erkeklerden daha fazla çalışırlar ve daha fazla yemek yemeye ihtiyacı olur. Meyvenin kabuğunun 2 mm altında yüzlerce yumurta bırakmalıdır ve bu erkeklerden çok daha fazla enerji harcamasını sağlar.

Bu makalenin ilkbahar ve yaz mevsimlerinde meyve bahçelerinizde iyi bir meyve hasadı yapmanız için meyvelerinizi meyve sineğinden korumak üzere vereceğiniz mücadelede ve sorduğunuz sorular için sizlere yardımcı olacağını ümit ederim.